

Vlaams
Parlement

ingediend op **111** (2019-2020) – Nr. 2
16 oktober 2019 (2019-2020)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Karl Vanlouwe, Vera Jans, Bart Tommelein,
Joris Nachtergaele, Orry Van de Wauwer en Maarten De Veuster

betreffende het Turkse offensief in Noord-Syrië

Documenten in het dossier:

111 (2019-2020) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

verzendcode: BUI

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het grootschalige Turkse offensief 'Operatie Ontluikende Vrede' in het noorden van Syrië waarbij naast het inzetten van grondtroepen ook bombardementen worden uitgevoerd op verschillende steden, in het bijzonder in Koerdisch gebied, en waarbij verschillende doden en gewonden zijn gevallen, waaronder burgers;
 - 2° de Turkse militaire operatie Olijftak begin 2018 tegen de enclave Afrin in Noord-Syrië waarbij een groot aantal burgerslachtoffers is gevallen, waaronder ook kinderen;
 - 3° de aanvankelijke impliciete steun van de VS voor de Turkse inval, en later de waarschuwing van de Amerikaanse president Trump, na zware interne en internationale kritiek, dat "deze operatie een slecht idee is", de verklaring "Turkije economisch te zullen vernietigen als het te ver gaat" en dat Turkije "er nu verantwoordelijk voor is dat alle gevangenen IS-strijders vast blijven zitten";
 - 4° de steun van Rusland voor het gewelddadige regime van al-Assad en de waarschuwing van de Russische president Poetin aan de Turkse president Erdogan om "de gemeenschappelijke vredesacties niet te schaden" waarbij hij het belang onderstreepte van de territoriale soevereiniteit van Syrië;
 - 5° de mobilisatie door het Syrische regime van president al-Assad van troepen maar ook van zwaar materieel, helikopters en gevechtsvliegtuigen naar posities waar Koerdische strijders zitten om het Turkse offensief te bekampen;
 - 6° de beslissing van de Verenigde Staten om de Amerikaanse grondtroepen uit het grensgebied met Turkije terug te trekken "omdat het bloedige conflict tussen Turkije en de Koerden erger wordt met het uur";
 - 7° de veroordeling van het Turkse offensief door verschillende Europese landen, zoals Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië, de verklaring van de hoge vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Federica Mogherini waarin de Europese Unie Turkije oproept om "de unilaterale militaire actie te stoppen" en de oproep van de voorzitter van de Europese Commissie Jean-Claude Juncker om zich terug te trekken en een eind te maken aan de militaire operatie;
 - 8° het dreigement van de Turkse president Erdogan om "de deuren open te zetten en de 3,6 miljoen Syrische vluchtelingen in Turkije naar Europa te sturen als Europa de Turkse controle over Noord-Syrië als een bezetting bestempelt";
 - 9° de resolutie van het Vlaams Parlement van 21 maart 2018 betreffende het Turkse offensief tegen Afrin in Noord-Syrië (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1535/3);
 - 10° de resolutie van het Vlaams Parlement van 15 maart 2017 betreffende het bevriezen van de toetredingsprocedure van Turkije tot de Europese Unie (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1080/3);
 - 11° het pleidooi van Vlaams minister-president Jan Jambon, die zich resoluut uitsprak tegen de aanval van Turkije in het noordoosten van Syrië en verklaarde dat de aanvallen van een ongekend cynisme getuigden, voor een eensgezind en krachtig Europa tegenover Turkije;
 - 12° de beslissing van de Vlaamse Regering om, net als verschillende Europese landen, voorlopig de levering van strategische goederen aan Turkije op te schorten;

- overwegende dat:
- 1° de Koerdische zogenaamde Volksbeschermingseenheden (YPG), die samen met lokale Syrisch-Arabisch militie de Syrische Democratische Strijdkrachten (SDF) vormen, de voorbije jaren een belangrijke partner zijn geweest in de strijd tegen Islamitische Staat (IS) en lange tijd de enige betrouwbare grondtroepen hebben geleverd in de strijd tegen IS, maar nu opnieuw het slachtoffer worden van een complexe machtsstrijd tussen grootmachten en buurlanden;
 - 2° de Turkse president Erdogan al maanden dreigt met een nieuwe militaire operatie om “Noord-Syrië te zuiveren van terroristen”, “om de bedreiging van YPG en IS te elimineren” en om “de helft van de bijna vier miljoen Syrische vluchtelingen in Turkije onder te brengen in een veilige zone in de regio”, maar de Turkse inval in elk geval leidt tot een verdere escalatie van het geweld, met vele burgerslachtoffers, een toenemende instabiliteit van de regio tot gevolg en een mogelijke hergroepering en heropleving van IS;
 - 3° volgens Amerikaanse overheidsrapporten naar schatting 18.000 IS-strijders zijn ondergedoken in Syrië en Irak na de instorting van het IS-kalifaat, dat er momenteel vermoedelijk zo’n vijftig Belgische IS-strijders (minstens 17 mannen, 35 vrouwen en 68 kinderen met een Belgische link) in de kampen van de Syrische Democratische Strijdkrachten worden vastgehouden, dat een aantal van die kampen zich in de ingevallen zone bevinden en dat de aanval van het Turkse leger in het noorden van Syrië het risico verhoogt dat die IS-strijders zullen vrijkomen, met alle desastreuze gevolgen van dien;
 - 4° er volgens verschillende bronnen al meer dan 800 familieleden van IS-leden gebruik hebben gemaakt van de chaos om te ontsnappen uit het kamp Ain Issa, waaronder naar verluidt zeker één Belgische vrouw, en dat vele honderden naar verluidt hun ontsnapping aan het plannen zijn;
 - 5° Turkije als NAVO-lid de voornaamste bondgenoot van het Westen in de strijd tegen IS aanvalt;
 - 6° de SDF-troepen hun operaties tegen IS verklaarden te zullen staken om de Turkse aanvallen te beantwoorden;
 - 7° sinds het uitbreken van het Syrische conflict er honderdduizenden slachtoffers vielen, het onderwijs, de gezondheidszorg en het welvaartsysteem in puin liggen én dat het nieuwe Turkse offensief opnieuw leidt tot een nieuwe vluchtelingenstroom naar het zuiden van Syrië en een humanitair drama dreigt voor de naar schatting 1,7 miljoen burgers in de regio;
 - 8° het Syrische conflict ondertussen is afgeleden tot een ordinaire machtsstrijd tussen een aantal grote mogendheden die elk hun economische en geostrategische belangen willen consolideren, en dat onder toezicht van de internationale gemeenschap;
 - 9° het verhoogde risico op een confrontatie tussen het Turkse en het Syrische leger, waardoor de Syrische burgeroorlog in een nieuwe fase zou belanden en tot een regionaal conflict zou kunnen escaleren;
 - 10° de VN-Veiligheidsraad op vraag van vijf Europese landen – Frankrijk, Duitsland, Polen, Groot-Brittannië en België – op donderdag 10 oktober 2019 in spoedberaad is samengekomen, zonder noemenswaardig resultaat;
 - 11° alle partijen die in het conflict betrokken zijn, voorrang moeten geven aan het stabiliseren van de regio en de vredesonderhandelingen;
 - 12° onder het Turkse regime de democratie en de fundamentele rechten onder druk staan, onder andere door het inperken van de vrijheid van meningsuiting, vrijheid van samenkomst en de onafhankelijkheid van het gerechtelijk systeem;
 - 13° hoewel er momenteel voor Turkije geen enkel EU-toekomstperspectief is, de Europese Unie jaarlijks aan het land toch zo’n 600 miljoen euro zogenaamde pretoetredingssteun betaalt – voor de periode 2007-2020 is er sprake van meer dan 9 miljard euro, waarvan de voorbije jaren 66 miljoen euro werd bevroren;

- 14° de Europese Raad van Buitenlandse Zaken op 14 oktober 2019 de inval in het noordoosten van Syrië gezamenlijk veroordeelt en de 28 lidstaten zich geëngageerd hebben om geen wapens meer uit te voeren naar Turkije;
- 15° de Parlementaire Assemblee van de NAVO op haar laatste vergadering niet achter de Turkse inval in het noordoosten van Syrië kon staan en de vraag aan de NAVO om Turkije aan te spreken over de toepassing van artikel 4 van het NAVO-verdrag;
- veroordeelt het geweld tegen de bevolking in Noord-Syrië, in het bijzonder ten aanzien van de Koerden, en dringt erop aan dat het offensief onmiddellijk wordt gestopt en het Turkse leger zich meteen terugtrekt uit de regio;
 - betreurt de gevolgen van de beslissing van de Amerikaanse president Trump om de Amerikaanse troepen uit het noordoosten van Syrië terug te trekken, waardoor hij het broze evenwicht in de regio verstoord heeft en een inval van Turkije in het gebied mogelijk heeft gemaakt;
 - roept alle partijen op om het geweld te staken en gevolg te geven aan de uitnodigingen tot vredesonderhandelingen en roept de Turkse regering op een constructieve rol in het conflict in Syrië te vervullen;
 - besluit dat in het licht van deze nieuwe humanitaire crisis in Noord-Syrië, kort na de recente crisis in Afrin, bovenop de nefaste evolutie op vlak van democratie en mensenrechten, er nu geen toekomst is in de EU voor Turkije;
 - vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° bij de Europese Unie aan te dringen om nu de toetredingsonderhandelingen en -procedure van Turkije tot de EU stop te zetten;
 - 2° de onmiddellijke schrapping te bepleiten, zowel op interfederaal als Europees niveau, van het aan Turkije gealloceerde budget onder het instrument voor pretoetredingssteun;
 - 3° om op federaal, Europees en internationaal niveau alle nodige stappen te zetten om de escalatie van het geweld te stoppen, de toegang van humanitaire hulp te garanderen, de toelating van internationale waarnemers tot de regio mogelijk te maken en te komen tot een hervatting van de vredesgesprekken, met inbegrip van een Koerdische vertegenwoordiging;
 - 4° op geen enkele manier te tolereren dat buitenlandse politiek, propaganda of conflict worden geïmporteerd;
 - 5° om de Europese Unie op te roepen om eensgezind en krachtdadig te reageren op de Turkse inval in Syrië en op Europees niveau alle diplomatieke opties uit te putten en met Vlaanderen in dat Europese kader verantwoordelijkheid op te nemen;
 - 6° bij de Federale Regering aan te dringen om in de VN-Veiligheidsraad een strenge reactie te eisen.